ปัจจัยด้านมารดาและการคลอดที่สัมพันธ์กับภาวะติดเชื้อในทารกแรกเกิดระยะแรกหลังคลอด (Early-Onset Neonatal Sepsis) โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ 19 จังหวัดกาญจนบุรี: การศึกษาแบบย้อนหลัง ปี พ.ศ. 2567-2568

บงกช เจริญลาภสวัสดี, พ.บ.[1]

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงวิเคราะห์แบบย้อนหลังจากเวชระเบียนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเกิดภาวะติดเชื้อในทารกแรกเกิดระยะแรกหลังคลอด เปรียบเทียบปัจจัยด้านมารดาและการคลอดระหว่างกลุ่มที่มีและไม่มีภาวะติดเชื้อ และวิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับภาวะติดเชื้อในทารกแรกเกิดระยะแรกหลังคลอด ณ โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ 19 จังหวัดกาญจนบุรี ประชากรเป็นทารกแรกเกิดที่คลอดตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2567 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2568 จำนวน 1,586 ราย ภายหลังการคัดเลือกตามเกณฑ์สามารถนำเวชระเบียนมาวิเคราะห์ได้ 1,212 ราย แบ่งเป็นกลุ่มที่มีภาวะติดเชื้อในทารกแรกเกิดระยะแรกหลังคลอด 89 ราย และกลุ่มที่ไม่มีภาวะดังกล่าว 1,123 ราย เครื่องมือวิจัยเป็นแบบบันทึกข้อมูลจากเวชระเบียนจำนวน 28 ข้อ แบ่งเป็น 4 ส่วน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รวมทั้งวิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับภาวะติดเชื้อในทารกแรกเกิดระยะแรกหลังคลอดด้วยการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติกแบบตัวแปรเดียว และการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติกพหุตัวแปรแบบปรับโทษของเฟิร์ธ โดยรายงานค่าอัตราส่วนโอกาสและช่วงความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2569 โดยเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลภายหลังได้รับการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์และได้รับอนุญาตให้เข้าถึงเวชระเบียน

ผลการศึกษาพบการเกิดภาวะติดเชื้อในทารกแรกเกิดระยะแรกหลังคลอดร้อยละ 7.34 หรือประมาณ 73 รายต่อเวชระเบียนที่นำมาวิเคราะห์ 1,000 ราย ปัจจัยที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างกลุ่ม ได้แก่ การติดเชื้อของมารดาที่ได้รับการวินิจฉัยก่อนการเกิดภาวะติดเชื้อในทารก ภาวะถุงน้ำคร่ำอักเสบ ไข้ระหว่างคลอด การคลอดก่อนกำหนด ถุงน้ำคร่ำแตกนานตั้งแต่ 18 ชั่วโมงขึ้นไป และน้ำคร่ำมีขี้เทาปน เมื่อควบคุมอิทธิพลของปัจจัยอื่น พบว่าการติดเชื้อของมารดาที่ได้รับการวินิจฉัยก่อนการเกิดภาวะติดเชื้อในทารก (Adjusted OR = 5.72, 95% CI = 2.91–11.24, $p < 0.001$) และไข้ระหว่างคลอด (Adjusted OR = 5.14, 95% CI = 1.75–15.12, $p = 0.003$) มีความสัมพันธ์กับภาวะติดเชื้อในทารกแรกเกิดระยะแรกหลังคลอดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น ทารกที่เกิดจากมารดาที่มีการติดเชื้อระหว่างตั้งครรภ์หรือระยะคลอด หรือมีไข้ระหว่างคลอด ควรได้รับการประเมินและเฝ้าระวังภาวะติดเชื้ออย่างใกล้ชิดภายใน 72 ชั่วโมงแรกหลังคลอด เพื่อให้สามารถตรวจพบและให้การรักษาได้อย่างทันท่วงที

คำสำคัญ : ภาวะติดเชื้อในทารกแรกเกิดระยะแรกหลังคลอด, การติดเชื้อของมารดา, ไข้ระหว่างคลอด, ปัจจัยด้านการคลอด, ทารกแรกเกิด

---

[1] นายแพทย์ชำนาญการ, โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ 19 จังหวัดกาญจนบุรี ; E-mail: bongkotjmd@gmail.com

Maternal and Delivery Factors Associated with Early-Onset Neonatal Sepsis at Somdet Phra Sangharaja 19 Hospital, Kanchanaburi Province: A Retrospective Study 2024-2025

Bongkot Charoenlapsawat, M.D.[1]

Abstract

This retrospective analytical study examined the occurrence of early-onset neonatal sepsis (EONS), compared maternal and delivery factors between neonates with and without EONS, and identified associated factors at Somdet Phra Sangharaja 19 Hospital, Kanchanaburi Province. Of 1,586 neonates born in 2024–2025, 1,212 records met the eligibility criteria, including 89 EONS and 1,123 non-EONS cases. Data were collected using a 28-item, four-section case record form and analyzed using descriptive statistics, univariable logistic regression, and Firth's penalized multivariable logistic regression. Odds ratios with 95% confidence intervals were reported at a significance level of 0.05. The study was conducted from May to September 2026 following ethics approval and permission to access medical records.

EONS was identified in 7.34% of the analyzed medical records, equivalent to approximately 73 cases per 1,000 records analyzed. Factors that differed significantly between the EONS and non-EONS groups included maternal infection diagnosed before the onset of EONS, chorioamnionitis, intrapartum fever, preterm birth, prolonged rupture of membranes for at least 18 hours, and meconium-stained amniotic fluid. After adjustment for other factors, maternal infection diagnosed before the onset of EONS (adjusted odds ratio [AOR] = 5.72, 95% confidence interval [CI] = 2.91–11.24, p < .001) and intrapartum fever (AOR = 5.14, 95% CI = 1.75–15.12, p = .003) were significantly associated with EONS. Therefore, neonates born to mothers with infections during pregnancy or labor, or with intrapartum fever, should be closely assessed and monitored for EONS during the first 72 hours after birth to facilitate early detection and timely treatment.

Keywords : early-onset neonatal sepsis, maternal infection, intrapartum fever, delivery factors, newborns

---

[1] Medical Doctor, Professional Level, Somdet Phra Sangkharat 19 Hospital, Kanchanaburi Province ; E-mail: bongkotjmd@gmail.com